https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/10453,Grupy-rekonstrukcji-historycznej-odtwarzajace-wydarzenia-z-Powstania-Wielkopolsk.html
17.04.2024, 07:19

Grupy rekonstrukcji historycznej odtwarzające wydarzenia z Powstania Wielkopolskiego 1918-1919

Marek Rezler

Bardzo modne dziś stowarzyszenia rekonstrukcji historycznej to organizacje zrzeszające miłośników historii wojskowej, dawnej broni i umundurowania, zajmujące się rekonstruowaniem wydarzeń historycznych z przeszłości, tworzone głównie po transformacji ustrojowej w Polsce w 1990 r. Oparte na zaangażowaniu członków, funkcjonują najczęściej na własny koszt osób uczestniczących w danym przedsięwzięciu, niekiedy korzystając z docelowych dotacji miejscowych władz administracyjnych, związanych z przygotowaniami do inscenizacji. Początkowo członkowie

tych grup jedynie przebierali się w historyczne mundury, akcentując w ten sposób wagę obchodzonych uroczystości, później podejmowali się (z różnym skutkiem) prób inscenizowania konkretnych wydarzeń. W miarę upływu czasu następowało prawne ich rejestrowanie, czemu towarzyszyła wyraźna poprawa realiów ubiorczych i rekonstrukcyjnych, w oparciu o literaturę, konsultacje z historykami i znawcami dziejów dawnej broni i barwy. Niekiedy członkowie tych grup, dążący do maksymalnego zbliżenia wyglądu, zachowania i przestrzegania realiów sytuacyjnych danego czasu i miejsca, osiągnęli wysoki poziom wiedzy i doświadczenia, często występują jako statyści w filmach historycznych i paradokumentalnych, współpracując z fachowymi konsultantami, starając się przestrzegać w możliwie najwyższym stopniu realiów wyglądu i zachowania w różnych sytuacjach, w zgodzie z rekonstruowanym wydarzeniem. W zwartym szyku też występują podczas uroczystości patriotycznych, w różnej formie towarzyszą obchodom rocznicowym, organizują pokazy i spotkania z młodzieżą. Podczas inscenizowania wydarzeń wymagających większej liczby statystów, występują razem, łącząc kilka grup w jeden zespół. Obecnie jest to bardzo popularna forma propagowania dawnej broni i barwy, w połączeniu z nawiązaniem do konkretnych wydarzeń z przeszłości oręża – nie tylko polskiego. Dodatkowym ważnym elementem wychowawczym grup rekonstrukcyjnych jest kultywowanie pamięci wydarzeń odtwarzanych w mundurach oraz inscenizacjach.

W Wielkopolsce działa kilkanaście stowarzyszeń-grup rekonstrukcji historycznej; w większości odtwarzają różne wydarzenia z militarnej przeszłości Polski XX wieku, od powstania wielkopolskiego aż po epizody z II wojny światowej. Liczba członków w zespołach nie jest stała, również ilość i nazwy tych grup ulegają zmianom. Najdłużej i najaktywniej działają niektóre z nich. Ze względu na specyfikę regionu, niemal wszystkie z nich

mają w programie odtwarzanie wydarzeń z lat 1918-1919.

Stowarzyszenie Ochotniczy Reprezentacyjny Oddział Ułanów Miasta Poznania w Barwach 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Zarejestrowane w 2010 r. Podczas obchodów rocznicowych występuje w regulaminowych mundurach 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej „3 Bastion Grolman" powstało w kwietniu 2007 r., nazwą nawiązuje do jednego z bastionów zewnętrznego pierścienia twierdzy Poznań, zrzesza także osoby spoza Wielkopolski. Jeszcze w grudniu 2006 r. członkowie Stowarzyszenia zrealizowali program „Powstanie Wielkopolskie – zapomniane zwycięstwo". Członkowie Grupy biorą udział w pokazach, inscenizacjach, mają w dorobku statystowanie w wielu filmach fabularnych i paradokumentalnych związanych z wielkopolskimi wydarzeniami lat 1918-1919, zaciągają warty honorowe. Co roku w końcu grudnia uczestniczą w okolicznościowych defiladach i w uroczystościach składania wieńców na Grobie Nieznanego Żołnierza. Działają przez cały rok, niezależnie od kolejnych rocznic, odbywają spotkania z młodzieżą, prezentujące i objaśniające elementy powstańczego umundurowania, uzbrojenia i oporządzenia.

Stowarzyszenie „Odwach" zostało zarejestrowane 11 lutego 2008 r. Nawiązuje do tradycji 10 Pułku Dragonów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Członkowie organizacji nakładają mundury powstańców i Wojsk Wielkopolskich tylko podczas obchodów rocznicy wybuchu powstania, tworząc patrole krążące po Starym Mieście w Poznaniu.

Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej 7 D.A.K w Poznaniu zostało założone w 2008 r. i kontynuuje tradycje 7 Dywizjonu Artylerii Konnej Wielkopolskiej. W mundurach wielkopolskich z lat 1918-1919 członkowie organizacji występują tylko z okazji rekonstrukcji rocznicowych.

Oddział Terenowy Stowarzyszenia Polski Klub Kawaleryjski im. 7 Pułku Strzelców Konnych działa od 2002 roku. Mundury jazdy wielkopolskiej używane są tylko rocznicowo.

Stowarzyszenie Poznańska Grupa Rekonstrukcji Historycznej „WARTA” istnieje od sierpnia 2008 roku, członkowie grupy występują jako asysta w czasie obchodów rocznicowych, zajmują się porządkowaniem mogił powstańczych, uczestniczą w inscenizacjach, m.in. w Kargowej i Wolsztynie, odbywają spotkania informacyjne w szkołach.

Towarzystwo Miłośników Miasta Lubonia, Sekcja Historyczna specjalizuje się w poznawaniu, kultywowaniu i upowszechnianiu wiedzy o historii oraz dziedzictwie kulturowym Lubonia i okolic oraz regionu. Szczególne miejsce w tych badaniach zajmuje forteczne dziedzictwo kulturowe. Członkowie Sekcji uczestniczą w licznych inscenizacjach militarnych różnych epok i stron walczących, głównie po 1871 r., w razie sytuacji i potrzeby – także strony polskiej w latach 1918-1921.

Grupa Rekonstrukcyjna Powstańców Wielkopolskich Armii Wielkopolskiej im. Gen. Stanisława Taczaka w Mieszkowie. Zarejestrowana w listopadzie 2010 r., jej członkowie towarzyszą uroczystościom patriotycznym, nosząc m.in. regulaminowe mundury oficerów Wojsk Wielkopolskich.